

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Volgens de Wet publieke gezondheid (Wpg) moet de gemeenteraad periodiek een nota gezondheidsbeleid vaststellen. Hoe de gemeenten hier invulling aangeven, mogen zij grotendeels zelf bepalen. Het huidige gezondheidsbeleid 'Groningen Gezond 2018-2021' is in december 2021 door de gemeenteraad met een jaar verlengd in afwachting van landelijke ontwikkelingen, zoals regionalisering, verandering in de Wpg en nasleep van de coronapandemie. Het beleid voor de komende jaren hebben we nu beschreven in bijgevoegde nota gezondheidsbeleid "*Gezond Leven in 050*".

Echte verbeteringen in de gezondheid van onze inwoners zijn pas op de lange termijn zichtbaar. Daarom heeft de raad in november 2017 ook een visie over Healthy Ageing vastgesteld als basis voor het gezondheidsbeleid over meerdere jaren en beleidsnota's. We hebben toen ingezet op een betere samenwerking, op de kracht van de gemeenschap, op kennis en onderzoek en op meer duurzaam beleid.

Kader

- Wet publieke gezondheid (Wpg)
- Nota gezondheidsbeleid: Groningen Gezond 2018-2021
- Healthy Ageing Visie. De G6 voor een Gezonde Stad Groningen

Argumenten en afwegingen

Onze ambitie voor de komende jaren is het verkleinen van de gezondheidsverschillen binnen onze gemeente en het vergroten van het aantal gezonde jaren van onze inwoners. De uitdagingen om die ambitie te bereiken liggen met name op het gebied van een gezonde basis, een gezonde leefomgeving, gezond gedrag en een gezonde geest.

De Healthy Ageing Visie van 2017 benadert gezondheid in brede en positieve zin. In de visie zijn zes kernwaarden geformuleerd (de G6) die als leidraad dienen voor een 'Gezonde Stad' en daarmee voor alle dorpen en wijken van onze gemeente: actief burgerschap, bereikbaar groen, actief ontspannen, gezond verplaatsen, gezond bouwen en gezonde voeding. Recent hebben we daar 'veiligheid' als zevende kernwaarde aan toegevoegd. De komende jaren willen we wederom actief inzetten op deze kernwaarden om voor alle inwoners gezondheidswinst te behalen, met extra aandacht voor het inlopen van gezondheidsachterstanden.

Dit vraagt om een integrale aanpak. Aan verschillen in gezondheid tussen bijvoorbeeld groepen en wijken ligt vaak een combinatie van factoren ten grondslag die op allerlei manieren met elkaar zijn verweven. Gezondheidsvaardigheden spelen hierbij een rol. We beschouwen het verbeteren van gezondheid dan ook als een sociale, fysieke en economische opgave. Samen met partners in het werkveld pakken we gezondheidsvraagstukken integraal aan, hierdoor verdwijnen de schotten tussen beleidsdomeinen. Preventie speelt hierin een voornamelijk rol.

Niet iedereen heeft een gelijke kans op gezondheid. Voor het behalen van gezondheidswinst zal dus niet voor elke wijk en elke groep dezelfde aanpak nodig zijn. We toetsen, samen met partners en inwoners, wat onze aanpak betekent op buurtniveau en of het voor iedereen even toegankelijk is.

Om de bovenstaande ambities te bereiken zien we vier uitdagingen waarvoor we in de beleidsnota dan ook specifieke doelen voor hebben gesteld:

- Gezonde basis (het verbeteren van bestaanszekerheid)
- Gezonde leefomgeving (die de gezondheid van inwoners positief beïnvloedt).
- Gezond gedrag (het stimuleren van gezonde keuzes)
- Gezonde geest (betekenisvolle relaties en activiteiten).

Deze vier uitdagingen staan niet los van elkaar, maar zijn zo gekozen om richting te geven aan daadwerkelijke stappen in het bereiken van onze ambitie. De aanpak die we per uitdaging hebben gekozen, kent onderling veel raakvlakken en versterkt de integrale en duurzame aanpak waar we voorstaan. Met deze uitdagingen borduren we dan ook voort op de uitgangspunten van de vorige nota *Gezondheidsbeleid 2018-2021, Groningen Gezond*. Deze uitgangspunten - voorkomen, verbinden en vernieuwen - zijn inmiddels zodanig verankerd in de uitvoering van ons beleid dat we voor de komende jaren het accent juist willen leggen op bovengenoemde uitdagingen.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De contouren van deze beleidsnota hebben wij al in een vroegtijdig stadium besproken met de partners die betrokken zijn bij ons huidige gezondheidsbeleid en tijdens een meningsvormende vergadering van de gemeenteraad. Wij hebben de beleidsnota tevens besproken met de adviesraad sociaal domein Groningen (ASDG) en de werkgroep toegankelijkheid. De ASDG heeft hierover aan het college een advies uitgebracht dat overwegend positief is en als bijlage aan dit raadsvoorstel is toegevoegd. Wij hebben zowel de aanbevelingen van de ASDG als die van de werkgroep verwerkt in de definitieve tekst van de nota.

Financiële consequenties

Voor de uitvoering van het gezondheidsbeleid was jaarlijks €872.000 beschikbaar, waarvan €485.000 uit landelijke Gezond In De Stad (GIDS) middelen bestaat. Het ministerie van VWS heeft aangekondigd dat een aantal budgetten worden gebundeld in één regeling, waaronder de genoemde GIDS-middelen. Deze nieuwe regeling wordt pas in het najaar van 2022 gepubliceerd. Hierdoor weten we pas in het eerste kwartaal van 2023 welke middelen de gemeente Groningen hieruit ontvangt. We zullen de jaarlijkse uitvoering van het beleid dan ook, waar nodig, aanpassen aan de beschikbare middelen en uw raad hierover informeren.

Overige consequenties

In de aanpak van deze nieuwe beleidsnota willen we fors inzetten op preventie en gebiedsgericht werken. Goede voorbeelden van elders en eerdere ervaringen laten zien dat hier geen blauwdrukken voor bestaan, maar dat dit vraagt om het nodige pionieren en vooral om goed aansluiten bij wat al werkt in de praktijk.

Vervolg

In de nota gezondheidsbeleid “*Gezond Leven in 050*” beschrijven we per uitdaging wat we de komende jaren willen gaan doen om onze ambitie (verkleinen van de gezondheidsverschillen en vergroten van aantal gezonde jaren) te bereiken. De uitwerking daarvan zullen wij jaarlijks beschrijven in een uitvoeringsplan dat we dan opstellen met onze samenwerkingspartners. In het vierde kwartaal volgt dan een evaluatie van het voorafgaande jaar, dat als basis dient voor het uitvoeringsplan in het jaar daarop.

Lange Termijn Agenda

Wij zullen u jaarlijks informeren over de uitvoering van het gezondheidsbeleid. Daarnaast nemen we u desgewenst graag mee in een beeldvormende sessie over de gezondheid in Groningen.

Op grond van de Wpg dient de gemeenteraad binnen 2 jaar na openbaarmaking van een landelijke gezondheidsnota nieuw gezondheidsbeleid voor de gemeente vast te stellen. Deze nota wordt in 2024 verwacht. Vanwege het duurzame beleid dat we samen met partners willen inzetten, hebben we echter geen einddatum in de voorliggende nota voor 2023 en verder opgenomen. We stellen voor om het huidige beleid in 2026 met de gemeenteraad te evalueren en de raad op basis daarvan te adviseren over het beleid voor de jaren daarna.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.